

Bachelor of Library and Information Science (Semester—I) (Old) Examination**BL-105****REFERENCE SOURCES AND SERVICES**

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

Note :— (1) Attempt all **FIVE** questions.

(2) All questions carry equal marks.

(3) Solve all **eight** multiple choice questions having **2** marks each.

1. Choose the correct option :

(1) Which of the following is not the criteria for evaluation of reference sources ?

(a) Subject

(b) Authority

(c) Arrangement

(d) Scope

(2) 'India : A Reference Annual' published by the Publication Division is a _____.

(a) Dictionary

(b) Yearbook

(c) Directory

(d) Handbook

(3) 'World of Learning' falls under category of _____.

(a) Directories

(b) Statistical sources

(c) Almanacs

(d) An year book

(4) The meaning and synonyms of the term is found in _____.

(a) Directory

(b) Yearbook

(c) Dictionary

(d) Atlas

(5) The name of the editor of "Encyclopedia of Library and Information Science" is _____.

(a) Paulin A. Atherton and E. Gerfield

(b) S.P. Sen and Marcel Dekker

(c) Allen Kent and Harold Lancour

(d) None of these

(6) Which of the following is the reference source ?

(a) Dictionary

(b) Encyclopedia

(c) Yearbook

(d) All of the above

(7) Reference book is a _____ book.

(a) Costly book

(b) Which is used for a specific purpose and its use is restricted within the library premises

(c) Bulky book

(d) None of the above

(8) The book which is not issued by library for home lending purpose is called as _____.

- (a) Text book
- (b) Reference book
- (c) Fiction
- (d) Storybook

2. Write an essay on "Origin and Development of Reference Service".

OR

What is Reference Service ? Write need and objectives of Reference Service.

3. Discuss in detail the contribution of Dr. S.R. Ranganathan in Reference Service in libraries.

OR

Write an essay on "Functions of Reference Service".

4. Write on :

- (a) Library orientation
- (b) Document Delivery Service
- (c) State the various categories of the users in University Library
- (d) Importance of Reference Service in University Library.

OR

- (e) Web based services in libraries
- (f) Ready and long range reference service
- (g) Bibliographic service
- (h) Literature service.

5. Write on :

- (a) Referral service
- (b) Pre-requisites of Reference department
- (c) Management of Reference department
- (d) Need of evaluation of Reference service.

OR

- (e) Special features of Reference department
- (f) Importance of Referral service
- (g) Criteria for evaluation of Reference service
- (h) Qualities of Reference Librarian.

Bachelor of Library and Information Science (Semester—I) (Old) Examination**BL-105****REFERENCE SOURCES AND SERVICES**

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

(मराठी माध्यम)

सूचना :— (1) सर्व पाच प्रश्न सोडवा.

(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(3) प्रत्येकी 2 गुण असलेल सर्व आठ बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा.

1. योग्य पर्याय निवडा :

(1) खालीलपैकी कोणता संदर्भ साधनांच्या मूल्यमापनाचा निकष नाही ?

(अ) विषय

(ब) प्राधिकरण (ऑथारिटी)

(क) रचना

(ड) व्याप्ती

(2) प्रकाशन विभागाद्वारे प्रकाशित होणारे India : A Reference Annual हे.....आहे.

(अ) शब्दकोश

(ब) वार्षिक

(क) निर्देशिका

(ड) हॅन्डबुक

(3) 'World of Learning' हा संदर्भ ग्रंथ खालील प्रकारात मोडतो :

(अ) निर्देशिका

(ब) सांख्यिकीय साधने

(क) पंचांग

(ड) वार्षिक

(4)यामध्ये शब्दाचा अर्थ व समानार्थी शब्द सापडतो.

(अ) निर्देशिका

(ब) वार्षिके

(क) शब्दकोश

(ड) नकाशासंग्रह

(5) ग्रंथालय व माहितीशास्त्र विश्वकोशाचे संपादकाचे नाव.....आहे.

(अ) Paulin A. Atherton and E. Gerfield

(ब) S.P. Sen and Marcel Dekker

(क) Allen Kent and Harold Lancour

(ड) None of these

(6) खालीलपैकी कोणता संदर्भ स्रोत आहे?

(अ) शब्दकोश

(ब) ज्ञानकोश

(क) वार्षिके

(ड) वरील सर्व

(7) संदर्भ ग्रंथ.....असते.

(अ) अत्यंत महाग

(ब) विशिष्ट हेतू करिता वापरला जातो व त्याचा वापर ग्रंथालया अंतर्गत मर्यादित असतो

(क) आकाराने मोठा असतो

(ड) यामधील कोणतेच नाही

(8) ग्रंथालयातील वाचकांना घरी नेण्याच्या उद्देशाने न दिल्या जाणाऱ्या ग्रंथाला.....म्हटले जाते.

- (अ) क्रमिक ग्रंथ (ब) संदर्भ ग्रंथ
(क) कादंबरी (ड) कथा संग्रह (ग्रंथ)

2. “संदर्भ सेवेचा उद्गम व विकास” यावर निबंध लिहा.

किंवा

संदर्भ सेवा म्हणजे काय? संदर्भ सेवेची आवश्यकता व उद्दिष्टे लिहा.

3. ग्रंथालयात संदर्भ सेवेमध्ये डॉ. एस. आर. रंगनाथन यांचे योगदान यावर सविस्तर चर्चा करा.

किंवा

“संदर्भ सेवेची कार्ये” यावर निबंध लिहा.

4. थोडक्यात लिहा :

- (अ) ग्रंथालय प्रशिक्षण
(ब) डॉक्युमेंट डिलीवरी सेवा
(क) विद्यापीठ ग्रंथालयामध्ये उपयोक्त्यांच्या विविध श्रेणींचे (प्रकारांचे) कथन करा.
(ड) विद्यापीठ ग्रंथालयामध्ये संदर्भ सेवेचे महत्व

किंवा

- (इ) ग्रंथालयातील Web-based services.
(फ) शिघ्र व विलंबित संदर्भ सेवा
(ग) ग्रंथसूची सेवा
(ह) साहित्य सेवा

5. थोडक्यात लिहा :

- (अ) परामर्शदायी सेवा
(ब) संदर्भ विभागासाठी आवश्यक बाबी
(क) संदर्भविभागाचे व्यवस्थापन
(ड) संदर्भसेवेच्या मूल्यमापनाची आवश्यकता

किंवा

- (इ) संदर्भ विभागाची वैशिष्ट्ये
(फ) परामर्शदायी सेवेचे महत्व
(ग) संदर्भ सेवेच्या मूल्यमापनाचे निकष
(ह) संदर्भ ग्रंथपालाचे गुणधर्म.